

Move!-mittausten kuntaraportti 2022

Hyvinvointilautakunta 26.01.2023 § 11
786/13.00/2022

Valmistelu

Hyvinvointitoimialan suunnittelija Riikka Tolonen 040-3557775,
hyvinvointikoordinaattori Janne Jylkkä 040-0929048

Move! on perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Move!-mittaustuloksia hyödynnetään esimerkiksi koulujen liikunnanopetuksessa, kouluterveydenhuollon järjestämissä terveystarkastuksissa, sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa.

Koulukohtaiset Move!-tulokset käsitellään yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä ja pohditaan kouluhyvinvointityön toimenpiteitä. Move!-tuloksia hyödynnetään myös koulujen liikunnan opetuksessa ja opettajat ja koulut saavat tietoa, mihin fyysisen toimintakyvyn osa-alueisiin voidaan opetuksen suunnittelussa kiinnittää huomiota. Kouluterveydenhoitajat ja -lääkärit saavat tietoa oppilaan fyysisestä toimintakyvystä ja voivat hyödyntää tätä tietoa osana laajoja terveystarkastuksia. Tuloksia voidaan esitellä myös koulun vanhempainilloissa, sekä hyödyntää Kemin kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimenpiteiden kehittämisessä ja seurannassa.

Yksittäiselle oppilaalle Move! tuottaa tietoa ja palautetta omasta fyysisestä toimintakyvystään ja tarjoaa vinkkejä sen kehittämiseen. Koululaisten vanhemmat saavat puolestaan tietoa lastensa fyysisen hyvinvoinnin edellytyksistä, sekä siitä, mihin lasten hyvinvointiin liittyviin asioihin heidän tulisi kiinnittää huomiota. Mittaukset sisältyvät opetussuunnitelman perusteisiin ja toteutetaan valtakunnallisesti kaikille 5.- ja 8.-luokkalaisille. Lisätietoa Move!-järjestelmästä osoitteesta: <https://www.oph.fi/fi/move>

Move!-järjestelmässä mitataan fyysisiä ominaisuuksia, kuten kestävyyttä, nopeutta, voimaa ja liikkuvuutta, motorisia taitoja, kuten tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoja, sekä havaintomotorisia taitoja. Move!-raportissa esitellään mittausosioittain 5. ja 8. luokkalaisten oppilaiden mediaanitulokset, tulosten jakauma ja prosenttiosuus (%) eri tulosluokkiin kuuluvista oppilaista. Anonyyminä kerätyt tulokset raportoidaan vuosittain koulu-, kunta-, maakunta- ja valtakunnan tasolla. Koulukohtaiset raportit on toimitettu kouluihin marraskuussa 2022. Valtakunnalliset, maakunta- ja kuntakohtaiset tulokset julkaistiin joulukuussa 2022. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/move-mittaustuloksia>

Move!-mittausten tulokset kertovat lasten ja nuorten elintapojen, sekä yhteiskunnan muutoksesta viime vuosikymmeninä. Lasten ja nuorten liikkuminen on vähentynyt ja fyysisesti passiivinen aika kasvanut, mikä on heikentänyt lasten ja nuorten toimintakykyä. Lasten ja nuorten fyysisellä toimintakyvyllä on vaikutuksia jo nyt ja tulevaisuudessa niin yksilön hyvinvointiin kuin laaja-alaisesti kaikkialle yhteiskuntaan. Syksyn 2022 Move!-mittausten keskeiset havainnot ja tulokset olivat, että valtakunnallisesti noin 40 prosentilla oppilaista fyysinen toimintakyky on

tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Valtakunnallinen tilanne on pysynyt edellisvuoden tasolla. Tuloksissa on kuitenkin merkittävää vaihtelua kuntien, sekä hyvinvointialueiden välillä. Maaseutumaisemmissa kunnissa on kaupunkimaisempia kuntia enemmän oppilaita, joiden fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista.

Kemin Move!-mittausten tuloksista syksyltä 2022 voidaan todeta, että 5. luokan pojista 72.6% fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. 5.luokan tytöillä puolestaan 52.2 % fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. 8. luokan poikien kohdalla prosenttiosuus on 54.1 ja tytöillä 52.6. 5. luokan tyttöjen, sekä 8. luokan poikien ja tyttöjen tulokset olivat hieman parantuneet vuodesta 2021, kun taas 5. luokan poikien tulokset olivat hieman heikentyneet.

Kunnissa ja kouluissa eri puolella Suomea on jo tunnustettu ja kokeiltu lukuisia hyviä toimintatapoja toimintakyvyn ja liikkumisen edistämiseksi esimerkiksi koulupäivän aikana. Harrastamisen Suomen mallin kautta kouluissa on järjestetty liikunnallisia kerhoja. Myös Kemissä on kokeiltu liikunnallisten kerhojen järjestämistä kouluilla Harrastamisen Suomen mallin kautta. Kouluilla on järjestetty muun muassa Personal Trainer-kerhoja fyysisen toimintakyvyn kohotusta tarvitseville lapsille ja nuorille.

Oheismateriaalina Fyysisen toimintakyvyn seurantatulokset Kemissä syksyltä 2022

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi kuntakohtaiset fyysisen toimintakyvyn Move!-mittaustulokset- syksy 2022.
Päätös	Hyvinvointilautakunta merkitsi tiedoksi kuntakohtaiset fyysisen toimintakyvyn Move!-mittaustulokset. Hyvinvointilautakunta päätti kutsua ympäristölautakunnan yhteiseen kokoukseen ja esittää, että mittaustulosten perusteella valmistellaan toimenpiteitä virkamiestyönä tulosten parantamiseksi. Toimenpiteissä tulee kiinnittää huomiota liikuntamahdollisuuksien saatavuuteen, parantamiseen ja luomiseen.